

лісопатологічного обстеження лісових насаджень
Ківерцівського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"
на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

м. Ківерці Волинської області

лісничим Ківерцівського л-ва Михайлом ЗАТОВКАНЮКОМ, лісничим Мошаницького л-ва Вадимом МЕЛЬНИКОМ, (на підставі листа філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України") від 05 березня 2025 року за № 3520/34.4.1 - 2025), в період з 13.03.2025 по 14.03.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) для планування та здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік, в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні Ківерцівського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України".

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень, відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2013 року ДП "Ківерцівське ЛГ", представленого для лісопатологічного обстеження, причини призначення заходів та ступінь пошкодження насаджень:

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Мощаницьке	54	4	0.7		0.7	5С33Д32ГЗ	48	0.7	1А	21	26	220	2	ВСР	малий та великий соснові лубоїди, офіостомові гриби, дереворуйнівні гриби, вітровал, вітролам	середній
	54	5	0.4		0.4	5Д32С32ГЗ ІОС	65	0.6	1	24	32	260	2	ВСР	малий та великий соснові лубоїди, дереворуйнівні гриби, вітровал, вітролам	середній
	54	8	0.7		0.7	10СЗ	49	0.7	1А	23	26	340	2	ВСР	малий та великий соснові лубоїди, офіостомові гриби, вітровал, вітролам	слабкий
	54	9	1.3		1.3	10ЯЛЕ	49	0.8	1Б	25	26	570	2	ВСР	короїд-типограф, златки, вітровал	слабкий
	54	10	0.3		0.3	10СЗ	49	0.8	1А	23	26	390	2	ВСР	малий та великий соснові лубоїди, офіостомові гриби, вітровал, вітролам	слабкий
	54	11	1.1		1.1	5С32Д31Г32О С	48	0.8	1Б	24	26	380	2	ВСР	малий та великий соснові лубоїди, офіостомові гриби, дереворуйнівні гриби, вітровал, вітролам	слабкий
	54	12	2.1		2.1	6Д32С32ГЗ+О С	65	0.7	1	23	28	240	2	ВСР	малий та великий соснові лубоїди, офіостомові гриби, дереворуйнівні гриби, вітровал, вітролам	слабкий
	54	13	5.6		5.6	10СЗ+ДЗ	70	0.70	1А	28	36	440	2	ВСР	малий та великий соснові лубоїди, офіостомові гриби, вітровал, вітролам	слабкий
	54	14	37.0		37.0	10СЗ+ДЗ +ГЗ	80	0.70	1А	28	32	450	2	ВСР	малий та великий соснові лубоїди, короїд верхівковий, офіостомові гриби, вітровал	слабкий
Разом ВСР по лісництву					49.2											
Всього ВСР по філії					57.7											

Лісопатологічне обстеження лісових насаджень, що належать Ківерцівському надлісництву філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" проводилося без валки модельних дерев шляхом візуального обстеження деревостанів, а також повалених дерев на ділянці або на суміжній з нею для визначення видового складу стовбурових шкідників з метою визначення причин масового всихання лісових насаджень, стану осередків масового розмноження шкідників та хвороб лісу, а також визначення видів, обсягів, строків, місць та особливостей здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Загальна обстежена площа по Ківерцівському надлісництву філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 57,7 га.

По причинах розладнання та деградації насаджень в загальному по підприємству (за переважаючим збудником хвороби/шкідником):

Вид шкідників, хвороб та інших патологій	Ступінь пошкодження			
	слабкий	середній	сильний	Всього
короїд-типограф	1.3			1.3
малий та великий соснові лубоїди	55.3	1.1		56.4
Разом	56.6	1.1		57.7

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Основними причинами розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою СЗ є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на сосні провідне місце посідають лубоїди соснові - лубоїд сосновий малий (*Blastophagus minor* Hart.), лубоїд сосновий великий (*Blastophagus piniperda* L.), в меншій мірі - короїд верхівковий (*Ips acuminatus* Gyll.). Деревя ялини відпрацьовані переважно короїдом-типографом (*Ips typographus* L.). Переважна кількість дерев, що відноситься до сухостою минулих років відпрацьовані стовбуровими шкідниками родин златок (*Buprestidae*), в незначному відсотку – представниками родин вусачів (*Cerambycidae*). Водночас у ходах стовбурових шкідників поширюються офіостомові гриби – збудники синяви та інші патогени. Сухостійні дерева поодинокого та групового розміщення.

Основними причинами розладнання листяних порід які є в складі являються стовбурові гнилі а також вітровал та вітролам. Збудниками стовбурових гнилей, а це в основному ядрові та ядрово-заболонні гнилі, є трутові гриби які заражають дерева базидіоспорами через обламні гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. Ураження стовбуровими гнилями призводить до бурелому, сніголаму та захаращення насаджень, як це і відбулося на вищевказаних ділянках.

Також причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням та пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні та вітроламані дерева, а також дерева з ухилом більше 30 градусів, та з дугоподібно зігнутими стовбурами.

Обстеженні лісові насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження вторинних (стовбурових) шкідників а також кореневих та стовбурових гнилей і відносяться до II класу біологічної стійкості.

При обстеженні лісових ділянок, які потребують призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, не виявлено ознак відведення дерев в рубку відповідно до п.26 Санітарних правил в лісах України.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 57,7 га у 2025 році.

Під час проведення даного обстеження лісовій охороні Ківерцівського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" надавалась методична допомога з питань

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводиться силами лісової охорони філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України".

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" та Північно-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.

2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
3. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни з урахуванням сезонного розвитку шкідників і хвороб лісу.
4. Осередки шкідників та хвороб лісу виявлені даним лісопатологічним обстеженням поставити на облік.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Північно-Західному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - філії "Ківерцівське ЛГ" ДП "Ліси України".
- 4-й - Ківерцівському надлісництву.

ПІДПИСИ :

стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист"
ДСЛП "Київлісозахист"

Інженер-лісопатолог 1 категорії сектору обліку,
нагляду і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП
"Київлісозахист"

Головний спеціаліст відділу мисливського
господарства, охорони та захисту лісів Північно-
Західного міжрегіонального управління лісового та
мисливського господарства

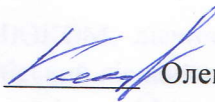
Провідний інженер охорони і захисту лісів відділу
охорони і захисту лісів філії "Поліський лісовий офіс"
ДП "Ліси України"

Лісничий Ківерцівського лісництва

Лісничий Мощаницького лісництва

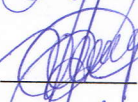
Андрій КАМЕНЧУК

Олексій РАДЕВИЧ

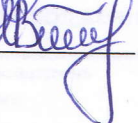
Яна ЛИМАР

Анастасія КАЛІЩУК

Михайло ЗАТОВКАНЮК

Вадим МЕЛЬНИК